

GIÁ TRỊ KHOA HỌC ĐỀ CƯƠNG VĂN HÓA VIỆT NAM TRONG ĐẤU TRANH CHỐNG ÂM MƯU, THỦ ĐOẠN CỦA CÁC THỂ LỰC THÙ ĐỊCH CHỐNG PHÁ TRÊN LĨNH VỰC TƯ TƯỞNG, VĂN HÓA HIỆN NAY

TS NGUYỄN THỊ THU

Đại học Lao động - Xã hội

Từ ngày 25 đến 28-2-1943, Thường vụ Trung ương Đảng đã thông qua *Đề cương văn hóa Việt Nam* do đồng chí Tổng Bí thư Trường Chinh khởi thảo đã đề ra 03 nguyên tắc vận động góp phần đạt được mục tiêu, nhiệm vụ cấp bách lúc bấy giờ, coi “văn hóa là một mặt trận” mà ở đó những người cộng sản dưới sự lãnh đạo của Đảng không chỉ làm cách mạng chính trị mà còn phải làm cách mạng văn hóa. Bản đề cương này thực sự được coi là cương lĩnh đầu tiên của Đảng Cộng sản Việt Nam về vấn đề văn hóa, có giá trị lịch sử to lớn đặt nền móng và định hướng cho việc xây dựng một nền văn hóa “dân tộc, khoa học, đại chúng”.

1. Những nội dung cơ bản của *Đề cương văn hóa Việt Nam*

Văn hóa Việt Nam là sự kết tinh những giá trị vật chất và tinh thần từ quá trình lao động sản xuất, đấu tranh dựng nước và giữ nước của cộng đồng các dân tộc Việt Nam qua hàng ngàn năm lịch sử; đồng thời, đó còn là kết quả giao lưu và tiếp thu tinh hoa của nhiều nền văn minh thế giới để không ngừng hoàn thiện, phát triển. Văn hóa Việt Nam đã hun đúc nên tâm hồn, khí phách, bản lĩnh Việt Nam, làm rạng rỡ lịch sử vẻ vang của dân tộc. Với thế giới quan khoa học, phương pháp luận biện chứng duy vật, *Đề cương văn hóa* không chỉ nêu mục tiêu, nhiệm vụ bức thiết trước mắt của cuộc vận động văn hóa mới, xác định văn hóa là một trong ba mặt trận

của cách mạng Việt Nam mà còn đề ra 3 nguyên tắc của nền văn hóa mới là dân tộc hóa, khoa học hóa, đại chúng hóa.

Dân tộc hóa là nguyên tắc được đặt ở vị trí số 1 trong *Đề cương văn hóa Việt Nam 1943*. Nội dung của nguyên tắc này nhấn mạnh chống mọi ảnh hưởng nô dịch và thuộc địa, khiến cho văn hóa Việt Nam phát triển độc lập. Về phương diện chính trị, nguyên tắc này đã thôi thúc tầng lớp trí thức tham gia vào cuộc cách mạng xã hội trên lĩnh vực tư tưởng, văn hóa. Văn hóa được xem là một mặt trận có mối quan hệ khăng khít với chính trị và các mặt trận khác. Đúng như Hồ Chí Minh đã nói, dân tộc bị áp bức thì văn nghệ cũng mất tự do, văn nghệ muốn tự do thì phải tham gia cách mạng. Về phương diện khoa học, nguyên tắc này đã định hướng cho sự phát triển của văn hóa, xác định rõ tính chất của nền văn hóa mới. *Đề cương văn hóa Việt Nam 1943* cùng với hoạt động của Hội Văn hóa cứu quốc, gần như tuyệt đại bộ phận đội ngũ trí thức khoa học và nghệ thuật của dân tộc đều hướng về cách mạng và tham gia cách mạng, góp phần tạo nên thắng lợi của Cách mạng Tháng Tám năm 1945. Thắng lợi của cuộc cách mạng vĩ đại đó cũng là thắng lợi của một nền văn hóa mới.

Đại chúng hóa là nguyên tắc ở vị trí số 2 trong *Đề cương văn hóa Việt Nam 1943*. Nội dung của nguyên tắc là chống mọi chủ trương hành động làm cho văn hóa phản lại đông đảo quần chúng hoặc xa

đồng đảo quần chúng. Nhiều nhà nghiên cứu đã nhận xét rằng, nguyên tắc này góp phần tiếp tục sứ mệnh lật sâu, đào sâu xuống các nền tảng của đại chúng, nhằm đưa văn hóa vào quần chúng, đưa quần chúng vươn dần lên, hướng tới các mục tiêu từ thấp lên cao của tiếp nhận và sáng tạo văn hóa. Chính nhờ vào các kết quả của đại chúng hóa mà ngay sau năm 1945, nền văn học - nghệ thuật dân tộc đã tạo được một chuyển đổi nhanh chóng.

Khoa học hóa là nguyên tắc ở vị trí số 3 trong bản *Đề cương văn hóa Việt Nam 1943*. Ngày nay, không hiểu từ đâu, vị trí này đã bị thay đổi và gọi theo thói quen là dân tộc, khoa học, đại chúng. Tuy nhiên, sự thay đổi vị trí không đúng đó cũng có ý đề cao vai trò của tính khoa học. Nội dung của nguyên tắc này là chống lại tất cả những cái gì làm cho văn hóa trái khoa học, phản tiến bộ. Nguyên tắc này đặt ra yêu cầu phải vận dụng chủ nghĩa Mác - Lênin để phân tích lịch sử văn hóa dân tộc và thực trạng văn hóa hiện thời. Từ đó đề ra phương hướng phát triển văn hóa “tân dân chủ”. Nguyên tắc này trong tổng thể của 3 nguyên tắc đã trở thành công cụ cho nhận thức và hành động của các giới văn hóa mang tính cách mạng triệt để ở thời điểm tiền cách mạng. Ba nguyên tắc dân tộc hóa, đại chúng hóa, khoa học hóa được nêu trong *Đề cương văn hóa Việt Nam 1943*, không những chỉ đáp ứng kịp thời các nhu cầu cấp thiết nổi lên trong một thời điểm trọng đại của lịch sử, mà còn góp phần tạo cơ sở lý luận cho sự nghiệp xây dựng một nền văn hóa cách mạng trong 80 năm qua.

Có thể nói, Đề cương văn hóa như một ngọn đuốc soi đường, có giá trị định hướng lớn ngay từ khi mới ra đời; có sức lan tỏa, thu hút, tập hợp đồng đảo đội ngũ trí thức và những người hoạt động văn hóa, văn nghệ ưu tú nhất của dân tộc, đưa họ đến với Mặt trận Việt Minh, Hội Văn hóa Cứu quốc, góp phần làm nên thắng lợi Cách mạng Tháng Tám năm 1945 và các cuộc kháng chiến vĩ đại của dân tộc.

Kế tục *Đề cương văn hóa Việt Nam*, qua các kỳ đại hội, Đảng ta luôn xác định vai trò quan trọng của văn hóa, chỉ ra những phương hướng, nhiệm vụ, mục tiêu và giải pháp có tính chiến lược, lâu dài để xây dựng và phát triển nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc. Đảng ta khẳng định, văn hóa là nền tảng tinh thần của xã hội, vừa là mục

tiêu vừa là động lực thúc đẩy sự phát triển kinh tế - xã hội. Xây dựng và phát triển kinh tế phải gắn chặt chẽ với xây dựng nền văn hóa tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc, phân đấu xây dựng chế độ xã hội mới - chế độ xã hội chủ nghĩa với mục tiêu xuyên suốt là: dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh. Với tầm nhìn xa về “xâm lăng văn hóa”, Đảng ta đã nhận thấy tính chất gay go, quyết liệt của cuộc đấu tranh trên mặt trận tư tưởng, văn hóa, một mặt phải tích cực đấu tranh khẳng định các giá trị dân chủ và tiến bộ của văn hóa, đấu tranh với những thói quen lạc hậu, xây dựng nếp sống có văn hóa và phong cách văn hóa cho mỗi người; mặt khác phải chủ động đấu tranh với những tư tưởng phản động, tư tưởng lạc hậu, giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc, bảo vệ văn hóa dân tộc trước sự tấn công của các hiện tượng phản văn hóa, các hiện tượng văn hóa lai căng, mất gốc, phi đạo đức, phi nhân tính trên mọi phương diện của đời sống xã hội.

2. Những âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch trên lĩnh vực tư tưởng, văn hóa hiện nay

Những năm qua, tình hình thế giới có nhiều biến động phức tạp, xung đột vũ trang, xung đột dân tộc, tôn giáo, hoạt động can thiệp lật đổ, ly khai, khủng bố, những tranh chấp về biên giới, lãnh thổ, biển đảo và các tài nguyên thiên nhiên vẫn tiếp tục diễn ra ở nhiều nơi trên thế giới với tính chất ngày càng phức tạp. Bên cạnh đó, với hỗ trợ của Cách mạng khoa học Công nghệ 4.0 trên lĩnh vực vật lý học, công nghệ số và sinh học đã làm thay đổi mọi mặt đời sống xã hội thông qua sự phát triển của trí tuệ nhân tạo (AI), kết nối internet vạn vật (IoT)... Chính sự phát triển này làm cho các thế lực thù địch, phản động, cơ hội chính trị đã, đang và ngày càng ráo riết đẩy mạnh chiến lược phá hoại sự nghiệp cách mạng Việt Nam trên lĩnh vực tư tưởng, văn hóa, coi đây là mũi đột phá, hòng làm tan rã niềm tin, gây hỗn loạn về tư tưởng, tạo ra “những khoảng trống” để từng bước đưa hệ tư tưởng tư sản thâm nhập vào mọi mặt của đời sống xã hội, tạo ra “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” từ bên trong mỗi con người, mỗi tổ chức, dẫn đến chuyển hóa cả chế độ. Các thế lực thù địch tập trung tiến công trên mặt trận tư tưởng, văn hóa với nhiều thủ đoạn thâm độc nhằm truyền bá những tư tưởng, quan điểm sai trái, làm phai mờ

những giá trị văn hóa truyền thống cách mạng; gieo rắc văn hóa phản động, suy đồi. Chúng ra sức tuyên truyền, cổ vũ cho văn hóa, lối sống thực dụng Phương Tây, tôn thờ đồng tiền, sống ích kỷ, phi đạo đức. Mặt khác, chúng gia tăng kích động văn nghệ sĩ đòi “tự do sáng tác”, “tự do công bố” các tác phẩm văn học nghệ thuật, phản đối sự kiểm duyệt của cơ quan nhà nước, đòi được công khai, đánh giá lại các sự kiện, nhân vật lịch sử theo quan điểm của phương Tây, từng bước thoát ly sự lãnh đạo của Đảng trên lĩnh vực văn hóa, văn nghệ; tiến hành tiếp xúc, lôi kéo các phần tử văn nghệ sĩ “cấp tiến”, văn nghệ sĩ có biểu hiện dao động chính trị, thông qua việc mời họ ra nước ngoài giao lưu, hội thảo, tham quan, tham gia biểu diễn nghệ thuật và trao giải thưởng cho các tác phẩm có nội dung lệch lạc, phản động, tiêu cực; tài trợ xuất bản những cuốn sách dưới danh nghĩa “văn hóa tri thức nhân loại” nhằm truyền bá tư tưởng tư sản, lối sống thực dụng, bạo lực, đòi truy vào nước ta.

Mặt khác, những tác động tiêu cực từ mặt trái cơ chế kinh tế thị trường và sự chống phá thâm độc của các thế lực thù địch đã và đang làm cho một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên và Nhân dân ta suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống. Tại Đại hội XIII của Đảng, Đảng ta đã chỉ rõ: “Tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, chủ nghĩa cá nhân, “lợi ích nhóm”, bệnh lãng phí, vô cảm, bệnh thành tích ở một bộ phận cán bộ, đảng viên chưa bị đẩy lùi”(3). Tại Hội nghị Trung ương 4, khóa XIII cũng tiếp tục khẳng định: “Một bộ phận cán bộ, đảng viên, trong đó có cả cán bộ lãnh đạo, quản lý nhận thức chưa đầy đủ tính chất, tầm quan trọng của công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng; chưa nêu cao tinh thần trách nhiệm, thiếu gương mẫu, phai nhạt lý tưởng, giám sát ý chí, sa vào chủ nghĩa cá nhân, nói chưa đi đôi với làm, vi phạm kỷ luật đảng, vi phạm pháp luật,... chưa phát huy đầy đủ sức mạnh tổng hợp của hệ thống chính trị trong việc bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch” (1). Thực trạng này là đáng báo động, đã và đang trở thành lực cản, những nguy cơ hiện hữu trực tiếp đe dọa sự tồn vong và phát triển của Đảng, của chế độ.

Để tiến nhanh, tiến vững chắc trên con đường hội nhập và phát triển, chúng ta cần bám chắc điểm

tựa về văn hóa, là tinh thần dân tộc. Hơn lúc nào hết, chúng ta phải biết dựa chắc vào những tư tưởng, định hướng, nguyên tắc quan trọng của *Đề cương văn hóa* nhằm khơi dậy sức sáng tạo vô bờ của nhân dân, biến cách mạng văn hóa dưới sự lãnh đạo của Đảng thành một dòng thác mạnh mẽ cuốn phăng mọi hiện tượng phản văn hóa, mọi biểu hiện lạc hậu, lai căng để văn hóa thực sự là nền tảng tinh thần của xã hội, thúc đẩy sự phát triển mọi mặt của đất nước theo định hướng xã hội chủ nghĩa; triển khai và thực hiện thắng lợi Kết luận số 21 Hội nghị Trung ương 4, khóa XIII về đẩy mạnh xây dựng chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị; kiên quyết ngăn chặn, đẩy lùi, xử lý nghiêm cán bộ, đảng viên suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”.

Định hướng xuyên suốt từ *Đề cương văn hóa* là xác định đúng tầm quan trọng của văn hóa, coi văn hóa là một mặt trận; cách mạng văn hóa phải đặt dưới sự lãnh đạo của Đảng, bất cứ ai muốn thoát ly khỏi sự lãnh đạo của Đảng, muốn đặt văn hóa, nghệ thuật ra khỏi chính trị đều đi ngược lại tinh thần khoa học và tinh thần dân tộc. Những nguyên tắc mà *Đề cương văn hóa* đã khẳng định: dân tộc hóa, đại chúng hóa, khoa học hóa vẫn nguyên giá trị trong tiến trình xây dựng nền văn hóa cách mạng, nền văn hóa xã hội chủ nghĩa vì độc lập tự do của dân tộc và hạnh phúc của Nhân dân. Mọi hoạt động văn hóa phải hướng vào xây dựng con người Việt Nam phát triển toàn diện về chính trị, tư tưởng, trí tuệ, đạo đức, thể chất, năng lực sáng tạo, có ý thức cộng đồng, lòng nhân ái, khoan dung, tôn trọng nghĩa tình, lối sống có văn hóa, quan hệ hài hòa trong gia đình, cộng đồng xã hội. Văn hóa trở thành nhân tố thúc đẩy con người tự hoàn thiện nhân cách, kế thừa truyền thống cách mạng của dân tộc, phát huy tinh thần yêu nước, ý chí tự lực tự cường, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Điều quan trọng là, phải làm cho văn hóa thấm sâu vào từng khu dân cư, từng gia đình, từng người, hoàn thiện hệ giá trị mới của con người Việt Nam; trên cơ sở kế thừa các giá trị truyền thống của dân tộc và tiếp thu tinh hoa văn hóa của nhân loại, tăng sức đề kháng chống văn hóa đồi trụy, độc hại, nâng cao tính văn hóa trong mọi hoạt động kinh tế, chính trị, xã hội và sinh hoạt của nhân dân.

3. Một số giải pháp nâng cao khả năng đấu tranh chống âm mưu chống những âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch trên lĩnh vực tư tưởng, văn hóa ở Việt Nam hiện nay

Trong bối cảnh mới, trước cơ đồ, tiềm lực, vị thế và uy tín chưa từng có của Việt Nam trên trường quốc tế như ngày nay, việc kế thừa, phát huy những tư tưởng và giá trị của *Đề cương văn hóa Việt Nam* góp phần nâng cao hiệu quả đấu tranh chống lại những âm mưu, hoạt động “diễn biến hoà bình” của các thế lực thù địch chống phá sự nghiệp cách mạng của nhân dân Việt Nam trên lĩnh vực tư tưởng, văn hoá nhằm bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, cần thực hiện tốt một số vấn đề sau:

Một là, tạo sự chuyển biến sâu sắc trong nhận thức của cấp ủy Đảng, chính quyền, đoàn thể từ trung ương đến địa phương về tầm quan trọng, sự cần thiết, cấp bách của sự nghiệp xây dựng, phát triển văn hóa; tập trung quán triệt sâu sắc quan điểm của Đảng: Văn hóa là nền tảng tinh thần của xã hội, vừa là mục tiêu vừa là động lực thúc đẩy sự phát triển kinh tế - xã hội; nền văn hóa mà chúng ta xây dựng là nền văn hóa tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc; là nền văn hóa thống nhất mà đa dạng trong cộng đồng các dân tộc Việt Nam; xây dựng và phát triển văn hóa là sự nghiệp của toàn dân do Đảng lãnh đạo, trong đó đội ngũ trí thức giữ vai trò quan trọng. Đồng thời, vạch rõ bản chất, âm mưu, thủ đoạn mới của các thế lực phản động trong chiến lược “diễn biến hoà bình” trên lĩnh vực tư tưởng, văn hóa. Tăng cường hơn nữa công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, bồi đắp ý chí kiên định chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, kiên định lý tưởng độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội; tạo sự thống nhất cao trong Đảng, sự đồng thuận trong xã hội đối với cương lĩnh, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước.

Hai là, tiếp tục làm tốt công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng, chăm lo xây dựng tổ chức đảng từ trung ương đến cơ sở vững mạnh về chính trị, tư tưởng và tổ chức, củng cố vững chắc trận địa chính trị, tư tưởng của Đảng. Tiếp tục triển khai đầy mạnh thực hiện “Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh” gắn với thực hiện Nghị quyết Trung ương 4 khóa XI, khóa XII, khóa XIII và cuộc vận động “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” để

xây dựng nền tảng tư tưởng, đạo đức, lối sống trong cán bộ, đảng viên và trong xã hội; bồi dưỡng lòng yêu thương con người, lối sống trung thực, giản dị, cần, kiệm, liêm, chính; giữ gìn bản sắc dân tộc, nhân rộng các tấm gương “Sống, chiến đấu, lao động, học tập theo gương Bác Hồ vĩ đại”. Có biện pháp kiên quyết ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về chính trị, tư tưởng, đạo đức, lối sống trong một bộ phận cán bộ, đảng viên và trong xã hội. Đề cao ý thức gần dân, học dân, trọng dân, có trách nhiệm với dân trong cán bộ, công chức các cấp, nhất là đảng viên. Đổi mới phương thức lãnh đạo của Đảng theo hướng vừa đảm bảo cho văn hóa, văn học nghệ thuật, báo chí phát triển đúng định hướng chính trị, tư tưởng của Đảng, vừa đảm bảo quyền tự do, dân chủ cá nhân trong sáng tạo văn hóa, nghệ thuật, khoa học công nghệ trên cơ sở phát huy tính tự giác cao với mục đích đúng đắn.

Ba là, chủ động kiên quyết đấu tranh với những quan điểm sai trái, thù địch; tích cực đấu tranh chống các luận điệu phủ định, hạ thấp vai trò chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, xuyên tạc đường lối, quan điểm của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước; vạch trần thủ đoạn thổi phồng những sơ hở, yếu kém của Đảng, Nhà nước ta nhằm kích động tâm lý bất mãn, chống đối, chia rẽ nội bộ Đảng, chia rẽ khối đại đoàn kết toàn dân tộc. Kiên quyết đấu tranh ngăn chặn mọi âm mưu và hành động tập hợp lực lượng, móc nối trong ngoài, không để công khai hóa, quốc tế hóa các tổ chức chính trị đối lập trong nước chống Đảng, Nhà nước. Tập trung giải quyết một bước căn bản, có hiệu quả các vấn đề kinh tế, chính trị, xã hội có tính chất “nhạy cảm”, các “điểm nóng”... không để các thế lực thù địch lợi dụng gây vấn đề dân chủ với vấn đề dân tộc và tôn giáo để kích động quần chúng biểu tình, bạo loạn, gây mất ổn định chính trị. Đề cao tinh thần cảnh giác, chủ động phòng, chống nguy cơ “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong cán bộ, đảng viên; kiên trì thực hiện đường lối đối ngoại độc lập, tự chủ, giữ vững định hướng xã hội chủ nghĩa trong hội nhập kinh tế quốc tế, giao lưu văn hóa, bảo vệ độc lập chủ quyền toàn vẹn lãnh thổ và bản sắc văn hóa dân tộc.

Bốn là, nâng cao chất lượng, hiệu quả các hoạt động tuyên truyền, giáo dục, định hướng tư tưởng,

Xem tiếp trang 21

ĐẤU TRANH PHẢN BÁC CÁC QUAN ĐIỂM SAI TRÁI, THÙ ĐỊCH

công bằng xã hội ngay trong từng bước và từng chính sách phát triển. Tập trung hoàn thiện quan hệ phân phối, khuyến khích làm giàu chính đáng, thực hiện có hiệu quả các chính sách xã hội đúng đắn, tạo động lực mạnh mẽ phát huy mọi tiềm năng, sức sáng tạo của con người. Đảm bảo tính thực tiễn và tính ổn định, tính bền vững, phù hợp của chính sách xã hội, tạo địa bàn và nguồn lực thuận lợi cho kinh tế phát triển. Cùng với đó, Đảng, Nhà nước ta cũng đang đẩy mạnh hoàn thiện thể chế kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa theo hướng vừa củng cố, hoàn thiện phương thức lãnh đạo của Đảng, quản lý của Nhà nước, vừa hoàn thiện các yếu tố cấu thành của nền kinh tế thị trường, giải quyết hài hòa trực quan hệ giữa nhà nước, thị trường và xã hội để kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa ngày càng hoàn thiện và phát huy hiệu quả.

Tóm lại, nhận thức về công bằng xã hội trong nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam hiện nay cần có quan điểm khách quan, có cái nhìn lịch sử, cụ thể trong đánh giá, không mắc vào cái nhìn phiến diện, méo mó, lệch lạc, các mưu đồ chính trị của các nhà “dân chủ”, “nhân quyền”, những người “mượn” đấu tranh cho công

bằng, tiến bộ xã hội để trục lợi và thể hiện sự bất mãn, chống phá. Chỉ có trên quan điểm như vậy mới có thể so sánh, đánh giá thành tựu, khẳng định tính ưu việt trong phát triển, tăng trưởng kinh tế với tiến bộ, công bằng xã hội ở nước ta hiện nay.

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7. C.Mác và Ph.Ăngghen: *Toàn tập*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 1995, t. 19, tr. 366; tr. 367; tr. 27; tr. 29; tr. 281; t. 25, tr. 670; t. 25, tr. 672 - 673.

8. Ban Tư tưởng Văn hóa Trung ương: *Nhận dạng các quan điểm sai trái, thù địch*, Nxb CTQG - ST, H, 2005, tr. 57.

9. Nguyễn Ngọc Long: *Chủ nghĩa Mác - Lênin với vận mệnh và tương lai của chủ nghĩa xã hội hiện thực*, Nxb CTQG, H, 2010, tr. 391.

10, 11, 12, 16. Nguyễn Phú Trọng: *Một số vấn đề lý luận và thực tiễn về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam*, Nxb CTQG - ST, H, 2022, tr. 21, 27, 26, 21.

13, 15. Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Nxb CTQG - ST, H, 2021, t. 1, tr. 148, 108.

14. Nguyễn Hồng Điệp: *Báo công an nhân dân điện tử*, 2020, <https://cand.com.vn/Su-kien-Binh-luan-thoi-su/Viet-Nam-va-nhom-cac-nuoc-co-Chi-so-phat-trien-cong-ngoai-o-muc-cao-i591507/>, trích đọc ngày 10-5-2023.

GIÁ TRỊ KHOA HỌC ĐỀ CƯƠNG VĂN HÓA VIỆT NAM...

giúp cộng đồng người Việt Nam ở trong và ngoài nước, bạn bè quốc tế có nhận thức đúng đắn về đường lối đổi mới, hội nhập; thấy được tiềm năng hợp tác của ta với quốc tế; hiểu rõ lịch sử, văn hóa con người Việt Nam, tranh thủ rộng rãi sự đồng tình, ủng hộ của nhân dân thế giới với sự nghiệp xây dựng và phát triển đất nước. Tạo môi trường, cơ chế, chính sách để các văn nghệ sĩ sáng tác được nhiều tác phẩm văn học, nghệ thuật có giá trị cao về tư tưởng và nghệ thuật để giáo dục, cổ vũ các tầng lớp nhân dân; mở rộng hợp tác kinh tế, văn hóa giáo dục gắn liền với việc nâng cao ý thức cảnh giác, đôi phò kịp thời với âm mưu, thủ đoạn lợi dụng sự hợp tác để thâm nhập, chuyên hóa chế độ ta. Nhanh chóng khắc phục tư tưởng chỉ coi trọng lợi ích kinh tế mà coi nhẹ vấn đề an ninh tư tưởng, văn hóa trong việc nhận viện trợ, hợp tác, liên doanh với nước ngoài. Gắn kết chặt chẽ giữa “xây” và “chống” trong các giải pháp đấu tranh,

Tiếp theo trang 25

tạo ra sức tự đề kháng trước những luận điệu tuyên truyền xuyên tạc, kích động của các thế lực thù địch; bảo vệ đường lối, quan điểm của Đảng, chính sách và pháp luật của Nhà nước; giữ gìn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc trên nền tảng *Đề cương văn hóa* của Đảng. Đó là vấn đề cốt lõi, là “gốc rễ” bảo đảm sự thắng lợi của cách mạng Việt Nam.

Tóm lại, bản *Đề cương văn hóa Việt Nam* dù ngắn gọn với 1.500 từ nhưng vô cùng súc tích, có ý nghĩa và vai trò đặc biệt quan trọng, là “kim chỉ nam” trong chiến lược xây dựng, phát triển nền văn hóa của đất nước. Trên cơ sở đó Đảng, Nhà nước đã đề ra nhiều chủ trương, chính sách góp phần xây dựng nền văn hóa Việt Nam với những đặc trưng đầy đủ phản ánh đúng cốt cách, bản sắc và truyền thống văn hóa của một dân tộc có lịch sử dựng nước và giữ nước lâu đời nhưng cũng mang hơi thở của cuộc sống hiện đại ngày nay.